

บันทึก

เรื่อง การพระราชทานอภัยโทษแก่ผู้ต้องโทษตามคำสั่งมาตรา ๒๗
แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๒๐

กรมราชทัณฑ์ได้มีหนังสือ ลับมาก ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๙๐๕/๒๕ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๒ ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการพระราชทานอภัยโทษแก่ผู้ต้องโทษตามคำสั่งมาตรา ๒๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๒๐ โดยมีข้อเท็จจริงว่า เนื่องจากคณะกรรมการตรวจสอบการพระราชทานอภัยโทษสำหรับเรือนจำกลางบางขวาง มีความเห็นว่า ผู้ซึ่งถูกลงโทษจำคุกตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีที่ ๑๑/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๑ ซึ่งกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยประมงและเป็นการทำลายทรัพยากรของประเทศ ไม่อยู่ในข่ายได้รับพระราชทานอภัยโทษตามมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ.๒๕๖๒ แต่คณะกรรมการตรวจสอบการพระราชทานอภัยโทษสำหรับเรือนจำจังหวัดเพชรบุรี มีความเห็นว่าผู้ซึ่งถูกลงโทษจำคุกตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีที่ ๙/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๑ ซึ่งกระทำความผิดในลักษณะความผิดประเภทเดียวกัน อยู่ในข่ายได้รับพระราชทานอภัยโทษตามมาตรา ๖ (๓) แห่งพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ.๒๕๖๒ ในฐานะชั้นกลางได้ลดโทษ ๑ ใน ๔ ของกำหนดโทษ ซึ่งกรมราชทัณฑ์เห็นว่า ลักษณะของการกระทำความผิดตามคำสั่งลงโทษของนายกรัฐมนตรีทั้งสองฉบับเป็นความผิดประเภทเดียวกัน คือเป็นการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยประมงและเป็นการทำลายทรัพยากรของประเทศเมื่อคณะกรรมการของแต่ละเรือนจำมีความเห็นแตกต่างกันทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมเช่นนี้ จึงขอหารือว่า ผู้ซึ่งถูกลงโทษจำคุกตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีทั้งสองฉบับดังกล่าวจะอยู่ในข่ายได้รับพระราชทานอภัยโทษตามพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ.๒๕๖๒ อย่างไรหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๒) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวประกอบกับคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมราชทัณฑ์) แล้วเห็นว่า ตามมาตรา ๘^๑ แห่งพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ.๒๕๖๒ ผู้ที่ไม่อยู่ในข่ายที่จะได้รับ

^๑ มาตรา ๘ นักโทษเด็ดขาดซึ่งต้องโทษภายหลังวันที่พระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ.๒๕๖๒ ใช้บังคับ ในลักษณะความผิดดังต่อไปนี้ ไม่อยู่ในข่ายได้รับพระราชทานอภัยโทษตามพระราชกฤษฎีกานี้

(๑) ความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร และความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายนอกราชอาณาจักร ตามประมวลกฎหมายอาญา

(๒) ความผิดตามมาตรา ๑๙๐ มาตรา ๒๑๕ มาตรา ๒๑๖ มาตรา ๒๑๗ มาตรา ๒๑๘

พระราชทานอภัยโทษตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว จะต้องประกอบด้วยลักษณะดังต่อไปนี้ คือ

(๑) เป็นนักโทษเด็ดขาด^๒ ตามความหมายของนิยามคำว่า “นักโทษเด็ดขาด” ใน มาตรา ๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวซึ่งหมายถึงผู้ซึ่งถูกลงโทษจำคุกโดยอำนาจพิเศษตาม บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญด้วย

(๒) ต้องโทษภายหลังวันที่พระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ.๒๕๒๐ ใช้บังคับ (วันที่พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวใช้บังคับ คือวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๒๐) และ

(๓) โทษดังกล่าวเป็นโทษสำหรับความผิดที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ของมาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ.๒๕๒๒

ตามข้อเท็จจริงของปัญหาที่หารือ ปรากฏว่าผู้ถูกลงโทษจำคุกตามคำสั่งของ นายกรัฐมนตรีทั้งสองฉบับเป็นผู้ถูกลงโทษจำคุกตามมาตรา ๒๗^๓ แห่งธรรมนูญการปกครอง ราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๒๐ และถูกสั่งลงโทษจำคุกในวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๒๑ และวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๒๑ จึงเป็นนักโทษเด็ดขาดตามความหมายของมาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๒๒๐ วรรคสอง มาตรา ๒๒๒ มาตรา ๒๒๔ มาตรา ๒๗๖ วรรคสอง มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๘๐ มาตรา ๒๘๒ มาตรา ๒๘๓ มาตรา ๒๘๕ และมาตรา ๓๑๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

(๓) ความผิดต่อกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์

(๔) ความผิดต่อกฎหมายว่าด้วยฝิ่น กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ และกฎหมายว่า ด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

(๕) ความผิดต่อกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ และกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ

^๒ มาตรา ๓ ในพระราชกฤษฎีกานี้

“นักโทษเด็ดขาด” หมายความว่า ผู้ซึ่งในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับเป็นนักโทษ เด็ดขาดตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๙ นักโทษตามพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ ผู้ซึ่งถูกลงโทษจำคุกตามมาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๐๒ และพุทธศักราช ๒๕๑๕ ผู้ซึ่งถูกลงโทษจำคุกตามมาตรา ๒๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๙ ผู้ซึ่งถูกลงโทษจำคุกตามมาตรา ๒๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๒๐ ผู้ซึ่งถูกลงโทษจำคุกตามมาตรา ๒๐๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ และผู้ ต้องโทษตามคำสั่งของหัวหน้าคณะปฏิวัติ

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓ มาตรา ๒๗ ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีเห็นเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการป้องกันระงับ หรือปราบปรามการกระทำอันเป็นการบ่อนทำลายความมั่นคงของราชอาณาจักรราชบัลลังก์ เศรษฐกิจของ ประเทศ หรือราชการแผ่นดิน หรือการกระทำอันเป็นการก่อกวนหรือคุกคามความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรม อันดีของประชาชน หรือเป็นการกระทำอันเป็นการทำลายทรัพยากรของประเทศ หรือเป็นการบั่นทอนสุขภาพ อนามัยของประชาชน ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นก่อนหรือหลังวันใช้ธรรมนูญการปกครองนี้ และไม่ว่าจะเกิดขึ้น ภายในหรือภายนอกราชอาณาจักรให้นายกรัฐมนตรี โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีและของสภานโยบาย แห่งชาติมีอำนาจสั่งการหรือกระทำการใด ๆ ได้ และให้ถือว่าคำสั่งหรือการกระทำของนายกรัฐมนตรีรวมทั้งการ ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งหรือการกระทำหรือการปฏิบัติที่ชอบด้วยกฎหมาย

เมื่อนายกรัฐมนตรีได้สั่งการหรือกระทำการใดไปตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีแจ้ง ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบ

พระราชทานอภัยโทษ พ.ศ.๒๕๒๒ และความผิดสำหรับผู้ถูกลงโทษจำคุกดังกล่าวในคำสั่งของนายกรัฐมนตรีทั้งสองฉบับได้ระบุความผิดในสาระสำคัญไว้เช่นเดียวกันว่า “การกระทำของผู้ต้องหาดังกล่าวนอกจากจะเป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยประมงแล้ว ยังเป็นการทำลายทรัพยากรของประเทศอีกด้วย” ปัญหาที่ต้องพิจารณาจึงมีว่า การกระทำความผิดดังกล่าวเป็นความผิดตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ในลักษณะที่ว่าเป็นความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักรตามประมวลกฎหมายอาญาหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๒) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่ามาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ.๒๕๒๒ ได้กำหนดไว้ชัดเจนว่าความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักรซึ่งเป็นความผิดที่ไม่อยู่ในข่ายได้รับพระราชทานอภัยโทษตามพระราชกฤษฎีกานั้น ต้องเป็นความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักรตามประมวลกฎหมายอาญา คือตามที่บัญญัติไว้ในภาค ๒ ลักษณะ ๑ หมวด ๒ มาตรา ๑๑๓ ถึงมาตรา ๑๑๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งได้แก่ความผิดฐานกบฏความผิดฐานก่อให้เกิดความไม่สงบขึ้นในราชอาณาจักร ตลอดจนการปิดงานงดจ้างหรือไม่ยอมค้าขายเพื่อบังคับรัฐบาลหรือข่มขู่ประชาชน อันเป็นความผิดที่เกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐโดยตรงส่วนความผิดตามกฎหมายว่าด้วยประมงและเป็นการทำลายทรัพยากรของประเทศหาได้มีบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาไม่ ดังนั้น ความผิดตามที่ระบุไว้ในคำสั่งของนายกรัฐมนตรีจึงไม่ใช่ความผิดตามมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ.๒๕๒๒ และไม่เข้าลักษณะความผิดใดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาที่กล่าวมา

อาศัยเหตุผลดังกล่าว คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๒) จึงเห็นว่าผู้ถูกลงโทษจำคุกตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีทั้งสองฉบับดังกล่าวไม่อยู่ในข่ายที่จะไม่ได้รับพระราชทานอภัยโทษตามมาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ.๒๕๒๒ ผู้ต้องโทษเหล่านั้นจึงมีสิทธิที่จะได้รับพระราชทานอภัยโทษ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

กรรมการร่างกฎหมายประจำ

รักษาราชการแทน รองเลขาธิการ ฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๒๒